

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Primus Siue Vis Et Virtus Exemplorum, Hoc est, Solatia Et Documenta
- Hæc Moribus, Illa Temporibus Nostris Adhibita

Stengel, Georg

Ingolstadii, Anno M.DC.L.

Caput IV. Vilesce sibi facilè eos, qui exempla Sanctorum suis bene gestis
opponunt, & exaduersum estimant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48162](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48162)

nus: sed ideò Pharisæus vituperandus, quia Publicanus fuerat excusandus. Sed maluit illum accusare, vt se posset laudare. Hinc ranam imitatus, in templo non orauit, sed coaxauit.

CAPVT IV.

Vilefcere facile sibi eos, qui exempla Sanctorum suis benè gestis opponunt, & exaduersum aestimant.

I.

Iac. 5. 19.

Luc. 19. 10.

Thom. de Kemp. lib. 1. de Imit. c. 18.

Thom. de Kemp. ibid.

Via magna est in exempla pronitas, eaque non sunt omnia vtilia, delectus haberi debet. Igitur *exemplum accipite, fratres, exitus mali, laboris, & patientia*, non homines delicatos, qui mellibus vestiuntur, & epulantur quotidie splendide: non impios & sacularia dumtaxat desideria sequentes: non otiosos, non pigros: sed Prophetas, qui locuti sunt in nomine Domini, sed Patriarchas, sed alios veteris & noui Testamenti sanctos heroës, qui nobis per huius Mundi tenebras clarissimam exempli sui facem prætulere. Multas & graues patimur ab hoste tribulationes? *O quam multas & graues, multoque plures & grauiore tribulationes passi sunt Apostoli, Martyres, Confessores, Virgines, & reliqui omnes, qui Christi vestigia voluerunt sequi! Nam animas suas, in hoc mundo oderunt, vt in aternam vitam eas possiderent.* Depauperati sumus, & spoliati? in fame cibum, in siti potum, in frigore ligna, in nuditate vestimenta non semper habemus? *Exemplum accipite, fratres: Sancti & amici Christi, Domino seruiuerunt in fame, & siti; in frigore & nuditate, in labore & fatione; in vigilijs & ieiunijs, in orationibus & meditationibus sanctis, in persecutionibus & opprobrijs multis.*

II.

Luc. 17. 20.

Cui non superbiam domet, si sua opera, iuxta opera Sanctorum expendat? Magnam nonnulli rem se præstare putant, si tota Quadragesima carnibus abstineant; idque etiam quosdam, tamquam Argium clypeum abstulerint, audimus iactantes, dum aiunt: Deo laus, tota hac Quadragesima carnes non gustauimus! *Inutilis serue, quid te iactas? quod facere debuisti, fecisti. Lege vitas Sanctorum, & inuenies multos, qui totâ vitâ suâ carnibus abstinerunt, leguminibus, vel radiculis contenti. Alij gloriantur, ter se in hebdomade ieiunasse; cum quotidie debuissent,*

sent. Hi exempla Sanctorum euoluant, inuenient, qui vix ter-
in hebdomade comederunt. Ita in vitis Patrum Alexandrinus
ille Macerius septem annis sine cocto edulio, sine omni somno
dies viginri, quadragintadiale ieiunium sine omni cibo transegit;
nec tamen est gloriatus. Sunt qui inter bona opera sua ascribant,
die Veneris, vinum se nullum bibisse. Postquam scilicet, per reli-
quos omnes dies hebdomadz, vino se, vt Comici verbo vtar, vs-
que ad supremum gutturem, hoc est, vsque ad satietatem & vo-
mitum inebriauerunt. Eant hi, & Ioannis Baptistæ encomia re-
colant, inuenient eum, tota sua ætate *vinum & siceram non bibisse.*

Luci 1. 15.

III.

Quidam magis sibi placent, quàm Peleus in machara, si ad
vnam diem cilicio carnem stringant; si flagro jctus aliquot, &
quidem admodum elementer sibi incutiant semel in hebdomade.
O quantum est istud, si Ioannem intueantur! qui non equinis,
sed camelinis pilis indutus, propemodum echino horridior, Cili-
cium numquam exiit! Si Paulum contemplantur, qui cum Da-
uide, non tantum in sustinendas res aduersas, sed etiam verissi-
ma in flagella paratus, corpus suum virgis, loris, flagris acerbissimè
castigauit! Si Ignatium aliquem considerent, qui *vili tegumento*
ex tela reclus, baculo armatus, fune pracinctus, nudo capite & pede
altero, cæli solique iniuriam sustinebat, ac ter se præterea diebus sin-
gulis acriter verberabat, septem horas in oratione, fixis humi genibus
penebat; idq; magno studio & ardenti. Missæ sacrificio, Vesperarumq;
& Completorijs precationibus intererat, ex eaq; re magnam capiebat
animo voluptatem. Cogebat quotidie stipem, aqua & pane vitam tole-
rabat, carnibus vinoq; (Manrelæ) semper abstinens, omnibus diebus,
præterquam Dominico, ieiunans, humi cubitans, noctis maximam
partem vigilans, denique tam impensè corpus suum in seruitutem re-
digens, vt quidquid delectationem vllam corpori posset adferre, studiosè
refugeret.

Psal. 37. 18.

1. Cor. 9. 27.

Petr. Ribad.

lib. 1. Vitæ S.

Ignat. cap. 4.

& 5.

IV.

Heu me miserum! quomodo me de meis ieiunijs, asperitati-
bus, orationibusque efferam, si talia video Magistrum meum.
fecisse? Quàm longè adhuc absum ab his, alijsque eius exemplis?
Tantum abest, si hæc talia perpendo, vt me nimium laboris, pa-
tientiz, asperitatis habuisse existimem, vt etiam videam, in me
plurima desiderari; immò vt desiderare debeam, mihi quotidie

1100 p

B 2

ad

Cap. LX. Exempla Sanctorum non malorum utendum.

ad labores, ad vigiliis, ad inedia, ad tribulationes, ad cæteras cruces addi. Quantum additur ad laborem, tantum additur ad mercedem: eoque plus addi posse video, quò plus deesse animaduerto. *Respiciet homines*, id est, sanctos, & hominis nomine dignos, & confusione plenus *dicit, peccavi*, ait Iob. Sicut enim pauperes tum clariùs suam inopiam agnoscunt, cum amplissimos Principum thesauros aspiciunt, ita, teste S. Gregorio, anima nostra tum magis se demittit, cum præclarissima aliorum, & quidem hominum exempla cernit.

Iob. 33. 27.

S. Greg. l. 24.
Mor. c. 9.

V.

S. Hieron. in
vita S. Pauli
primi Eremitæ.

Quod, ut scribit S. Hieronymus, Antonio Abbati contigit, à visitatione S. Pauli primi Eremitæ redeunti; itemque magno illi Macario, ut de eodem legimus, qui conspectà aliorum Religiosorum eximia sanctitate, demittere sese satis non potuit. Nam, ut Antonius à Paulo reuertens obviam procedentibus discipulis, & vbinam fuisset, interrogantibus, multo cum fletu respondit: *Ab me miserum peccatorem, qui non nisi umbra Monachi, & falso Religiosi nomine glorior. Vidi Eliam, vidi Ioannem Baptistam in deserto, cum vidi Paulum in Paradiso: Ita Macarius ab exteris Monachis redux, apud suos assidue plorans dicebat: Vidi Monachos, verè Monachos: non sum ego Monachus, ut qui nudum duntaxat Monachi nomen geram.*

VI.

In libro sententiarum & apophthegmatum Patrum, etiam de B. Antonio istud memoratur; eum longo iam tempore Deo ardentissime famulatum, cum jam plurima meritorum collegisset, deque eo thesauro haud temerè sperare potuisset, aliquando in cella sua diuinis precibus vacantem, id meruisse, ut in virtute cresceret, ac merita meritis cumularet. Quod quia aptius fieri non potuit, quàm si cresceret in humilitate, eiusmodi vocem audiuit de celo venientem: *Antoni, nondum ad mensuram coriary, qui Alexandria est, peruenisti.* Acceptà hac voce, venerabilis & propè tam hominibus, quàm Angelis de virtute notus senex constituit illico ad coriarium proficisci, ut mensuram pietatis, quæ sibi deesset, coràm intueretur, ad eamque sese disceret extendere. Vbi primùm ergo diluculavit, baculo seniles gressus adiuuante, quantum per vires licuit, Alexandriam contendit. Ibi cum quæsitum hominem inuenisset, ad eum in domum ingressus est. Numquam

quam vel sanctior curiositas, vel generosior humilitas convenire. Nam corarius aspecto, intra suum limen, tanti nominis viro, cuius se presentiam indignum rebatur, attonitus, & ad silentium est stupetactus, ipsa silentij veneratione hospitem salutans. Ad quem Antonius, Relicta, inquit, solitudine, adsum, ut opera, quae facis, intelligam; ea igitur mihi cupio recenseri. Compendioso Corarius responso satisfacit intelligenti. Nam dixit: *Nescio me aliquando boni aliquid perpetrasse. Unde ex cubili proprio mane consurgens, antequam in opere meo resideam, dico, quod omnis haec civitas, a minore usque ad maiorem ingrediatur in regnum Dei, propter iniquitates suas; ego autem solus, propter peccata mea, poenam ingrediatur sempiternam. Quod verbum etiam antequam quiescam sero, ex cordis mei recensero veritate.* Quae verba exemplo tam salutari pectus S. Antonij confoderunt, ut diceret: *In veritate, fili, sicut bonus artifex sedens in domo tua, cum requie regnum Dei adeptus es: ego autem, velut sine discretionem, omne tempus meum in solitudine conversatus, necdum verbi tui assumpsi mensuram.*

Nempe sicut stellae lucidissimae apparere desinunt, ad solis claritatem; ita virtus minor sese abscondit submittitque, cum incidit in maiorem. Quanta autem virtus fuerit Corarij, *ex cordis veritate*, ita mane ac vespere non ex desperatione, sed comparisonis hypothese precantis, norint omnes, qui norunt, quam difficile sit, in tanta civitate, omnes non solum pro sanctis habere, sed etiam sibi antepone, & se in tanta morum innocentia inferno dignum iudicare. Novit sane Antonius, qui ingenuè dixit, se ad eam mensuram nondum peruenisse. Quamò magis id mihi, meique similibus dicere conveniet, exempla & haec, & Prophetarum, & Patriarcharum, & Confessorum, & Martyrum, aliorumque innumerabilium Sanctorum serià cogitatione consideranti? Scilicet, quemadmodum *Apposita incurvos ostendit regula mores*, ita magis agnoscimus nostri spiritus paupertatem, quando divini thesauri divitias in alijs in-

VII.

tuemur.

B 3

CAPVT